

Vox Martini o.l.v. Noëmi Schermann

(on)VRIJHEID

Orgel Jeroen Koopman
Slagwerk David Schermann

Missa Brevis
Zoltán Kodály

Spaseniye Soledal
Pavel Chesnokov

De Profundis
Arvo Pärt

Der Opscheid
Iván Fischer

Geistlige Gesänge
Alfred Schnittke

Litanies
Jehan Alain

Blahoslovy dushe moya Hospoda
Kyrylo Stetsenko

11 mei, 20:00 Singelkerk, Amsterdam
12 mei, 20:00 Sint Martinuskerk, Hoogland
Voor informatie en kaarten zie noemischermann.nl

(on) Vrijheid

Vox Martini

Noëmi Schermann- Dirigent

Jeroen Koopman- Orgel

David Schermann- Slagwerk

Programma

Kyrylo Stetsenko (1882-1922)

Blahoslovy dushe moyo Hospoda (Oekraïens)

Prijs de Heer, mijn ziel

Pavel Chesnokov (1877-1944)

Spaseniye Sodelal (1912) Russisch

Verlossing is geschapen

Alfred Schnittke (1934-1998)

Drei Geistliche Gesänge (1983) Russisch deel 2 en 3

Drie Heilige Hymnen

Iván Fischer (1951)

Der Opscheid (2008) trad. Jiddisch

Het Afscheid voor Vrouwenkoor

Jehan Alain (1911-1940)

Litanies (1937)

Orgelsolo

Arvo Pärt (1935)

De Profundis (1980) *Uit de diepte*

Mannenkoor en slagwerk

Zoltán Kodály (1882-1967)

Missa Brevis (1945)

Koor en orgel

Voorwoord

Graag wil ik u van harte welkom heten bij het concert! Met deze concerten op 11 en 12 mei 2024 wil ik in deze onrustige tijd het belang van vrijheid benadrukken. Ik wil met dit concert laten zien dat muziek kan verbinden en wil ik onderscheid maken tussen de gewone mens en politiek. We gaan werken uitvoeren van componisten die schreven in tijden van oorlog of anderszins in hun vrijheid werden beperkt. Daarnaast ben ik zélf de kleindochter van een Hongaarse vluchteling en heb dankzij mijn opa de kans gehad om in vrijheid op te groeien. Ik zie het daarmee ook als een eerbetoon aan mijn opa die na vijf jaar gevangenschap in 1956 vocht voor zijn vrijheid tijdens de Hongaarse opstand en daarna het land is ontvlucht.

Het hoofdwerk is de zelden uitgevoerde Missa Brevis van de Hongaarse componist Zoltán Kodály voor koor en orgel, geschreven in 1944 in een schuilkelder terwijl de bommen op Boedapest vielen. Naast de mis van Kodály voeren we ook werken uit van componisten afkomstig uit Rusland en Oekraïne en een werk in het Jiddisch van de Hongaars-Nederlandse dirigent en componist Iván Fischer.

Graag wil ik het platform Voordekunst bedanken en daarmee alle donateurs die deze concerten medemogelijk hebben gemaakt!

Teksten, vertalingen en programmatoelichting

Kyrylo Stetsenko (1882-1922)

*Благослови душе моя Господа,
Blahoslovy, dushe moja, Hospoda*

Prijs de Heer, mijn ziel

Kyrylo Stetsenko was een Oekraïense componist, dirigent, docent en later een priester van een Oekraïens-orthodoxe kerk. Het leven van de componist werd voortdurend beïnvloed door politieke gebeurtenissen. Zo was hij bijvoorbeeld medeplichtig aan de publicatie van zijn eigen koorbewerking van het Oekraïense volkslied zonder goedkeuring van de Russische censuur in 1911. De drukker (A. Chokolov) nam de schuld volledig op zich en weigerde Stetsenko erbij te betrekken, en werd als gevolg daarvan ter dood veroordeeld. De Russische autoriteiten konden de medeplichtigheid van Stetsenko niet bewijzen en maar toch werd hij uit Kiev verbannen. Hij slaagde erin terug te keren naar de stad, maar vertrok een jaar later weer onder politieke en economische druk. In 1911 werd Stetsenko, op aandringen van zijn oom, een orthodoxe priester. Financiële zekerheid had echter een prijs. De componist moest dienen in een obscuur dorp in het zuidwesten van Oekraïne, ver van het culturele leven van Kiev. Daar doorstond Stetsenko, in zijn zelfopgelegde ballingschap, de politieke storm van de Eerste Wereldoorlog.

Hij keerde wederom terug naar Kiev in 1917 met het uitbreken van de Russische revolutie. Daar werd hij hoofd van de muziekafdeling van het ministerie van onderwijs en richtte twee koren op. Echter het ene koor strandde in het buitenland en zijn eigen koor werd in 1920 ontbonden toen de bolsjewieken Oekraïne overnamen. Toen de politieke repressie tegen de Oekraïners werd hernieuwd, begonnen hongersnood en ziekten zich te verspreiden, waardoor Kyrylo Stetsenko in het voorjaar van 1922 werd getroffen. Hij stierf aan tyfus terwijl hij de zieken verzorgde tijdens een uitbraak van de ziekte.

Als componist heeft hij onder andere meer dan honderd kerkelijke en wereldlijke koorwerken geschreven, waar deze er een van is.

*Благослови душе моя Господа,
Blahoslovy, dushe moja, Hospoda*

Prijs de Heer, mijn ziel

*Благословней Ти, Господи,
Blahoslovennyu Ty, Hospody*

Gezegend bent u, Heer mijn God

*Благослови душе моя Господа, і вся істото моя:
Blahoslovy, dushe moja, Hospoda, i vse nutro moye*

*Prijs de Heer, mijn ziel en mijn hele
wezen:*

*ім'я святеє Його.
Imya svyate Yoho.*

Zijn naam worde geheiligd.

*Благослови душе моя Господа,
Blahoslovy, dushe moja, Hospoda,*

Prijs de Heer, mijn ziel

*і не забувай всіх добродійств Його.
I ne zabuvay usikh daruvan' Yoho.*

En vergeet al zijn goede daden niet

*Благослови душе моя Господа,
Blahoslovy, dushe moja, Hospoda.*

Prijs de Heer, mijn ziel

Благословней Ти, Господи.,
Blahoslovennyu Ty, Hospody.

Gezegend bent u, Heer

Pavel Chesnokov (1877-1944)

Спасение соделал
Spaseniye sodelal

Verlossing is geschapen

"Verlossing is geschapen" is een koorwerk gecomponeerd door Pavel Chesnokov (Russisch componist en koordirigent) in 1912 als vijfde in zijn *Ten Communion Hymns (Op. 25)*. Het was een van de laatste kerkelijke werken die hij in vrijheid componeerde voordat hij zich tot de seculiere kunsten wendde toen de Sovjetregering het christendom begon te onderdrukken. Hij heeft daarom nooit de kans gehad om zijn eigen compositie te horen. Na zijn dood hebben zijn kinderen ervoor gezorgd dat het weer werd uitgevoerd. Het werk, geschreven voor zes stemmen (SATTBB), is een communiehymne gebaseerd op een synodale Kievse gezangmelodie en Psalm 74 (73 in de Griekse versie).

Спасение соделал еси
Spaseniye sodelal yesi

U heeft verlossing gecreëerd

посреде земли, Боже.
Posrede ziemli, Bozhe

In het midden van de aarde, o God

Аллилуия, аллилуия, аллилуия.
Alliluiya, alliluiya, alliluiya.

Alleluia, alleluia, alleluia.

Alfred Schnittke (1934-1998)

Drei Geistliche gesänge II en III

Drie Heilige Hymnen

In zijn *Drie heilige hymnen* uit 1983 keert de katholieke Alfred Schnittke terug naar de Russisch-orthodoxe wortels van zijn moeder. Naar verluid schreef Schnittke deze werken in slechts één nacht. De invloed van de Russisch-orthodoxe kerk is onmiskenbaar.

Schnittke is het kind van een Joodse vader en een Wolga-Duitse moeder. Zijn composities werden gedurende zijn leven nauwlettend in de gaten gehouden door de Russische overheid. Hoewel de Sovjetoverheid in de jaren zestig en zeventig minder streng was jegens kunstenaars dan onder Stalin het geval was geweest, werden als "avant-gardistisch" of "westers" geboekstaafde werken toch met de nodige argwaan bekeken. Uitvoeringen van zijn werk werden daarom dikwijls gedwarsboomd en in de praktijk was Schnittke gedwongen om met het schrijven van filmmuziek in zijn levensonderhoud te voorzien.

Schnittke's componeerstijl was aanvankelijk avant-gardistisch en sterk beïnvloed door uit het Westen overgewaaid compositietechnieken zoals serialisme (ontstaan uit de twaalftoonstechniek). Op den duur ervaarde Schnittke deze stijl als onbevredigend, zoals velen van zijn generatie, en ontwikkelde daarom in de vroege jaren zeventig een nieuwe stijl, die door hemzelf polystylisme werd genoemd. Deze stijl wordt gekenmerkt door het combineren van verschillende muzikale stijlen uit verschillende muzikale tijdvakken. In 1990 vestigde Schnittke zich met zijn familie in Hamburg. Vanaf 1985 worstelde Schnittke met een zeer zwakke gezondheid, niettemin bleef zijn productiviteit tot zijn dood in 1998 groot.

Naast dat ik deze stukken erg mooi en passend in het thema vond, behoorden ze ook tot een

van de lievelingsstukken van mijn opa en zijn ze uitgevoerd op zijn begrafenis. Dat maakte de cirkel voor mij weer rond. Elke keer raakt het akkoord van het 'Amin' aan het einde van het derde deel mij. Het is een erg schrijnend akkoord, waar je misschien ook wel het lijden en de twijfel van de componist in terug hoort.

Tekst: Russisch-orthodoxe Liturgie

II. Gospodi Iisuse Khrist'e,

Gospodi Iisuse Khrist'e,
Syn'e Bozhij, pomiluj m'a,
pomiluj m'a gr'eshnogo.

Heer Jezus Christus

Heer Jezus Christus
zoon van God
Ontferm u over mij.

III. Otche nash

Otche nash,
Izhe jesi na n'eb'es'ekh!
Da sv'a tits'a im'a Tvoje,
da priid'et Tsarstvije Tvoje,
da bud'et vol'a Tvoja
jako na n'eb'esi i na z'emli.
Khl'eb nash nasushchnyj
dazhd nam dn'es,
i ostavi nam dolgi nasha,
jakozhe i my ostavl'ajem dolzchnikom nashim.

I n'e v'edi nas vo iskushenije,
no izbavi nas ot lukavago.
Jako Tvoje jest Tsarstvo

i sila i slava vo v'eki.

Amin.

III. Onze Vader

Onze Vader
die in de hemel zijt
uw naam worde geheiligd
uw rijk kome
uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden
ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schuld
zoals ook wij aan anderen hun
schuld vergeven
en leid ons niet in bekoring
maar verlos ons van het kwade
Want van U is het Koninkrijk

En de kracht en de heerlijkheid tot in
de eeuwigheid.

Amen

Iván Fischer (1951)

Der Opscheid (traditioneel Jiddisch)

Het afscheid

Iván Fischer (Joods-Hongaars componist en dirigent, woonachtig in Nederland) schreef het werk in 2008 voor de Nationale Dodenherdenking voor een kinderkoor. De Jiddische taal wordt niet meer gesproken in de originele locatie in Oost-Europa, gezien de bevolking daar compleet is verdwenen. De schrijver van deze tekst is niet bekend. Wel is bekend dat deze tekst is geschreven door een kind in een getto in Oost-Europa dat vaarwel zegt tegen zijn ouders. De tekst is daar gevonden. Waarschijnlijk is het kind zich sterk bewust van zijn lot en waarom hij vaarwel moet zeggen tegen zijn ouders.

Zait gezoend

Vaarwel

majne libe eltern

mijn lieve ouders

ich for foen aich awek

ik ga bij u vandaan

in a waitn weg

op een lange weg

woe kejn wind wejt nit

waar geen wind waait

oen woe kejn foigl flit nit

waar geen vogel vliegt

oen woe kejn hon krejt nit.

En waar geen haan kraait.

Zait gesoend

Vaarwel

majne libe eltern

mijn lieve ouders

ich for foen aich awek

ik ga bij u vandaan

in a waitn weg.

op een lange weg.

Got zol aich gebn

Moge God u geven

Gezoend oen leb'n

gezondheid en leven

Oen mir a gliklechn weg

en mij een gelukkige weg.

Vertaling : Willy Brill

Jehan Alain (1911-1940)

Jehan Alain was een Franse componist en organist. Hij schreef het werk Litanies in 1937. Het was een veelbelovende componist. Hij studeerde vanaf 1928 orgel aan het Conservatoire National Supérieur de Musique in Parijs onder Marcel Dupré en compositie onder Paul Dukas en Jean Roger-Ducasse. Hij won verschillende eerste prijzen. Nadat hij afgestudeerd was, kreeg hij in 1935 zijn eerste baan als organist aan de kerk Saint-Nicolas in Maison-Lafitte. In 1940 diende hij in het Franse leger. Hij sneuvelde tijdens de Slag om Frankrijk in Saumur toen in zijn eentje tegen een groep Duitse soldaten vocht. Na zijn dood kreeg hij daar ook een oorlogs onderscheiding voor.

Arvo Pärt (1935)

De Profundis (psalm 130)

Uit de diepte

Arvo Pärt, een componist afkomstig uit Estland en tevens een van de meest uitgevoerde nog levende componisten, schreef *De Profundis* in 1980 een jaar nadat hij Estland had verlaten. Estland viel in die tijd ook onder het Sovjetregime. Ook hij schreef filmmuziek om in zijn levensonderhoud te voorzien naast dat hij experimenteerde met verschillende stijlen zoals ook het surrealisme. Hij raakte in een spirituele crisis nadat hij in 1968 in conflict met het anti-religieuze Sovjetregime was geraakt door het schrijven van zijn werk *Credo*. Vervolgens trok hij zich terug en bestudeerde hij middeleeuwse muziek. Na deze periode sloeg Pärt een andere weg in. Hij begon muziek te maken die hij zelf *tintinnabuli-stijl* noemt (het Latijnse tintinnabuli betekent klokjes of belletjes), muziek die klinkt als het geluid van bellen of klokken. Deze muziek wordt gekenmerkt door simpele harmonieën, vaak ook door enkele noten of drieklanken die volgens de componist als bellen klinken.

Voor *De Profundis* gebruikte hij psalm 130 in het Latijn, een tekst die spreekt over diepe nood. Hij schreef ook dit werk in zijn *tintinnabuli - stijl*. In tegenstelling tot het werk van Chesnokov is dit juist een van de eerste werken weer in vrijheid geschreven.

De profundis clamavi ad te, Domine ;

Uit de diepte roep ik toe u, Heer

Domine, exaudi vocem meam.

Heer, hoor mijn stem,

Fiant aures tuæ intendentes in vocem

wees aandachtig, luister naar mijn

deprecationis meæ.

roep om genade.

Si iniquitates observaveris, Domine,

Als u de zonden blijft gedenken, Heer

Domine, quis sustinebit ?

Heer, wie houdt dan stand?

Quia apud te propitiatio est ;

Maar bij u is verzoening,

et propter legem tuam sustinui te,
Domine.

en vanwege uw wet steunde ik u,
mijn Heer

Sustinuit anima mea in verbo ejus :

mijn ziel verlangt naar zijn woord

speravit anima mea in Domino.

Mijn ziel ziet uit naar de Heer

A custodia matutina usque ad noctem,

Meer dan wachters op de morgen

speret Israël in Domino.

Israël hoopt op de Heer

Quia apud Dominum misericordia,

want bij hem is barmhartigheid

et copiosa apud eum redemptio.

En bij hem is verlossing

Et ipse redimet Israël

Hij zal Israël bevrijden

ex omnibus iniquitatibus ejus.

van alle zonden

Zoltán Kodály (1882-1967)

Missa Brevis

Oorspronkelijk schreef de Hongaarse componist Zoltán Kodály het stuk als orgelmis, waarschijnlijk in 1942 maar dat is niet helemaal bekend. Tijdens het beleg van Boedapest in de winter van 1944-1945 schuilden Kodály en zijn vrouw in de kelders van het operagebouw. Het verhaal gaat dat hij hier de orgelmis herschreef voor koor en orgel terwijl hij schuilde voor de weken durende bommenregen. Op 11 februari 1945 vond in een van de garderobes de première plaats, uitgevoerd door een koor bestaande uit enkele solisten van het operagezelschap, begeleid door een harmonium en door het geluid van gewerschoten in de verte.

De gebruikelijke misdelen Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus en Agnus Dei worden omlijst door een introitus voor solo-orgel en Ita missa est, eerst ook voor solo-orgel en later ook voor koor bewerkt (wij doen dat laatste). Je hoort in het werk op volksliederen geïnspireerde melodieën, gekoppeld aan lyrische romantiek. Daarnaast ook invloeden o.a. vanuit het gregoriaans. Het werk is gecentreerd op D en er wordt veelvuldig gebruik gemaakt van thema's die terugkeren of zich ontwikkelen. De algemene structuur is een boog: de Adagio 'Qui tollis'-muziek uit het Gloria keert terug aan het begin van het Agnus Dei en voor 'Dona nobis pacem' wordt een variant van het gehele Kyrie gebruikt. Opvallend vind ik dat beide dona nobis pacem gedeelten relatief schrijnend zijn. En gezien Kodály zelf zegt dat hij zich door de betekenis van de tekst heeft laten leiden, wilde hij hier misschien ook bewust wel iets mee zeggen.

Na de oorlog werd hij een van de leidende figuren in de ontwikkeling van het muziekonderwijs in Europa.

Kyrie

Kyrie eleison.	Heer, ontferm u
Christe eleison.	Christus, ontferm u
Kyrie eleison.	Heer, ontferm u

Gloria

Gloria in excelsis Deo	Eer aan God in den hoge
et in terra pax hominibus bonae voluntatis.	en vrede op aarde aan de mensen die Hij liefheeft.
Laudamus Te. Benedicimus Te.	Wij loven U. Wij prijzen en aanbidden U.
Adoramus Te. Glorificamus Te.	Wij verheerlijken U en zeggen U
Gratias agimus Tibi propter magnam gloriam tuam.	dank voor uw grote heerlijkheid.
Domine Deus Rex caelestis, Deus Pater omnipotens.	Heer God, hemelse Koning, God almachtige Vader;
Domine Fili unigenite, Iesu Christe.	Heer, eniggeboren Zoon, Jezus Christus;
Domine Deus Agnus Dei, Filius Patris.	Heer God, Lam Gods, Zoon van de Vader;

Qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Gij die wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons;

Qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nostram.

Gij die wegneemt de zonden der
wereld, aanvaard ons gebed;

Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis.

Gij die zit aan de rechterhand van de Vader,
ontferm U over ons.

Quoniam Tu solus Sanctus. Tu solus Dominus.

Want Gij alleen zijt de Heilige. Gij alleen de
Heer.

Tu solus altissimus, Iesu Christe.

Gij alleen de Allerhoogste: Jezus Christus.

Cum Sancto Spiritu in gloria Dei Patris.

Met de Heilige Geest in de heerlijkheid van
God de Vader.

Amen

Amen.

Credo

Credo in unum Deum,
Patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae,
visibilium omnium et invisibilium.

Ik geloof in één God,
de almachtige Vader, Schepper van hemel en
aarde,
van al wat zichtbaar en onzichtbaar is.

Et in unum Dominum, Iesum Christum,
Filius Dei unigenitum,
et ex Patre natus ante omnia saecula.
Deum de Deo, Lumen de Lumine,
Deum verum de Deo vero,
genitum non factum, consubstantialem Patri;
per quem omnia facta sunt.

En in één Heer, Jezus Christus,
eniggeboren Zoon van God,
en vóór alle tijden geboren uit de Vader.
God uit God, Licht uit Licht,
ware God uit de ware God.
Geboren, niet geschapen, één in wezen met
de Vader,
dóór Wie alles geschapen is.

Qui propter nos homines et propter nostram salutem
descendit de caelis.

Hij is voor ons mensen en omwille van ons
heil
uit de hemel neergedaald.

Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine,
et homo factus est.

Hij heeft het vlees aangenomen door de
heilige Geest uit de Maagd Maria,
en is mens geworden.

Crucifixus etiam pro nobis,

Hij werd voor ons gekruisigd,

sub Pontio Pilato passus et sepultus est,
et resurrexit tertia die, secundum Scripturas,
et ascendit in caelum,
sedet ad dexteram Patris.
Et iterum venturus est cum gloria,
iudicare vivos et mortuos,
cuius regni non erit finis.
Et in Spiritum Sanctum,
Dominum et vivificantem,
qui ex Patre Filioque procedit.
Qui cum Patre et Filio
simul adoratur et conglorificatur:
qui locutus est per prophetas.
Et (in) unam, sanctam, catholicam
et apostolicam Ecclesiam.
Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum.
Et exspecto resurrectionem mortuorum,
et vitam venturi saeculi.
Amen.

Sanctus

Sanctus, Sanctus,
Dóminus Deus Sabaoth;
Pleni sunt caeli et terra gloria tua.
Hosanna in excelsis.

Benedictus

Benedictus, qui venit in nómine Dómini.
Hosanna in excelsis.

heeft geleden onder Pontius Pilatus en is
begraven.
Hij is verrezen op de derde dag, volgens de
Schriften.
Hij is opgevaren ten hemel
zit aan de rechterhand van de Vader.
Hij zal wederkomen in heerlijkheid
om te oordelen levenden en doden.
En aan Zijn Rijk komt geen einde.
Ik geloof in de heilige Geest,
die Heer is en het leven geeft;
die voortkomt uit de Vader en de Zoon;
die met de Vader en de Zoon
samen wordt aanbeden en verheerlijkt;
die gesproken heeft door de profeten.
Ik geloof in de éne, heilige, katholieke
en apostolische kerk.
Ik belijd één doopsel tot vergeving van de
zonden.
Ik verwacht de opstanding van de doden,
en het leven van het komend Rijk.
Amen.

Heilig, heilig, heilig de Heer,
de God der hemelse machten.
Vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid.
Hosanna in den hoge.

Gezegend Hij die komt in de Naam des Heren.
Hosanna in den hoge.

Agnus Dei

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
dona nobis pacem.

Lam Gods,
dat de zonden der wereld wegneemt,
ontferm U over ons.

Lam Gods,
dat de zonden der wereld wegneemt,
ontferm U over ons.

Lam Gods,
dat de zonden der wereld wegneemt,
geef ons vrede.

Ita missa est

Ite, missa est
Deo gratias,
da pacem.
Amen.

Ga, de mis is afgelopen
Dank aan God
Geef vrede.
Amen.

Vox Martini

Vox Martini is een door mij in 2023 opgericht projectkoor bestaande uit jonge enthousiaste zangers uit Utrecht en omstreken. Eerder hebben we de mis voor dubbelkoor uitgevoerd van Frank Martin.

Jeroen Koopman

Jeroen Koopman (Amsterdam, 1991) begon op zevenjarige leeftijd met pianoles bij zijn vader, Arthur Koopman. Van hem kreeg hij ook zijn eerste orgellessen. Jeroen vervolgde zijn lessen bij Jos van der Kooy aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag en bij Pieter van Dijk aan het Conservatorium van Amsterdam, waar hij afstudeerde voor zijn Master of Music diploma. Ook kreeg hij daar les van Matthias Havinga en gastdocent Louis Robilliard.

Als concertorganist speelde Jeroen op verschillende belangrijke podia, waaronder het Koninklijk Concertgebouw Amsterdam en de St.-Bavokerk te Haarlem. Ook speelde hij soloconcerten in verschillende Europese landen, waaronder het Internationaal Orgelfestival Treviso in Italië. Masterclasses volgde hij bij onder andere bij Leo van Doeselaar, Ben van Oosten, Peter Planyavski en Thierry Escaich.

Sinds 2020 is Jeroen de vaste organist van de Singelkerk in Amsterdam. Daarnaast is hij betrokken bij concerten als basso continuo speler en is hij de vaste begeleider van verschillende koren. Hij trad op met o.a. Nieuw Vocaal Amsterdam, The Gents, Cappella Amsterdam, het Groot Omroepkoor en het Radio Filharmonisch Orkest.

David Schermann

David Schermann (Amersfoort, 1994) drumde al eerder dan hij kon praten. Zodra hij dat kon maakte hij al opstellingen met potten, pannen en prullenbakken waar hij op sloeg. David studeerde pedagogische wetenschappen en onderwijskunde maar heeft de liefde voor het spelen van slagwerk nooit losgelaten. Naast het drummen heeft hij ook jaren lang klassiek slagwerk gespeeld in het Amersfoorts Jeugdorkest en Utrechts Studenten Concert. Bij het laatstgenoemde heeft hij ook in enkele besturen gezeten. Zijn grote liefde is echter wel de Black Metal muziek. Hij is momenteel (live) drummer bij de bands Bodyfarm, Wrang, Verwoed en Helleruin en toert regelmatig door heel Europa. Als tiener heeft hij dit werk ooit uitgevoerd o.l.v. zijn vader Árpád Schermann met het Valborgkoor (waar zijn opa toen ook nog in zong) en nu o.l.v. zijn kleine zusje.

Noëmi Schermann

Noëmi Schermann (Amersfoort, 1999) komt uit een muzikaal gezin. Haar moeder is altvioliste en haar vader violist en dirigent. Vanaf haar zesde jaar begon zij met pianolessen op de muziekschool in Amersfoort bij Maud Nelissen. Vanaf haar zevende jaar begon zij met zingen bij de opleidingskoren van Vocaal Talent Nederland waar zij deel van uitmaakte tot en met november 2019.

In juni 2021 deed ze eindexamen van haar bachelor piano bij docent Henry Kelder aan het Utrechts Conservatorium. Sinds september 2021 studeert zij koordirectie in Amsterdam bij Daniel Reuss en Maria van Nieukerken, tot voorkort ook bij Jos Vermunt. Vaste gastdocent is Benjamin Goodson. Momenteel is zij dirigent van projectkoor Vox Martini, het koor Altipiani en interim dirigent bij Studentenvrouwenkoor Medusa. Met het laatstgenoemde dirigeerde zij op 21 maart bij het Uunited concert met begeleiding van harpiste Lavinia Meijer. Ook is zij vaste pianist en repetitor bij het Utrechts Studenten Koor en Orkest.

Daarnaast besteedt zij ook veel aandacht aan het schrijven van muziek. In november 2020 ontving zij de tweede prijs in haar categorie bij het Princes Christina Concours voor compositie. Daarnaast zijn er enkele werken met succes uitgevoerd. Op 11-09-2021 is een compositie in première gegaan tijdens het Gaudeamus Festival in Tivoli Vredenburg. In 2022 schreef ze een compositie voor het Keuris Ensemble in verband met de tentoonstelling Onbegrensd die tot 4 maart 2023 te zien was in het Mondriaanhuis. Ivm de Dag van de componist was ze op 17 juni 2023 voor één dag stadscomponist van Amersfoort en schreef ze een stadslied. Daarnaast schreef ze het werk Sanctus, gebaseerd op twee gregoriaanse melodieën voor het koorconcert Da Pacem Domine. Recent schreef ze een werk voor Studentenkoor Amsterdam en momenteel werkt ze aan een stuk voor het Wonderfeel Orchestra dat tijdens het festival Wonderfeel 2024 in première zal gaan.